

Byla T-140/04

Adviesbureau Ehcon BV prieš Europos Bendrijų Komisiją

„Viešasis paslaugų pirkimas — Skelbimas apie konkursą — Konkurso dalyvio pasiūlymo atmetimas — Deliktinė atsakomybė — Senatis — Nepriimtumas — Aiškiai nepagrįstas ieškinys“

2005 m. rugsėjo 14 d. Pirmosios instancijos teismo (trečioji kolegija) nutartis II-3291

1

Nutarties santrauka

- 1. Ieškinys dėl žalos atlyginimo — Senaties terminas — Skaičiavimo pradžia — Data, į kurią reikia atsižvelgti
(EB 288 straipsnio antroji pastraipa; Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnis)*
- 2. Deliktinė atsakomybė — Sąlygos — Neteisėtumas — Žala — Priežastinis ryšys — Vienos iš sąlygų nebuvimas — Viso ieškinio dėl žalos atlyginimo atmetimas
(EB 288 straipsnio antroji pastraipa)*

3. *Deliktinė atsakomybė — Žala — Atlygintina žala — Teismo proceso išlaidos — Netaikymas*
(EB 288 straipsnio antroji pastraipa)
4. *Europos ombudsmenas — Ieškinio pateikimo Bendrijos teisme alternatyva — Negalimumas tuo pat metu naudotis dviem būdais — Piliečio skundo ombudsmenui tinkamumo vertinimas*
(EB 195 straipsnio 1 dalis; Europos ombudsmeno statuto 2 straipsnio 6 ir 7 dalys)

1. EB 288 straipsnio antroje pastraipoje nustatoma, kad deliktinė Bendrijos atsakomybė atsiranda ir padaryta žala atlyginama, kai įvykdomos visos šios sąlygos: institucijai priskiriama elgesio neteisėtumas, padarytos žalos tikrumas ir priežastinis ryšys tarp institucijos elgesio ir patirtos žalos. Todėl Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnyje numatytas penkerių metų ieškinio dėl Bendrijų institucijų padarytos žalos senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo to momento, kai įvykdomos visos žalai atlyginti būtinos sąlygos ir pirmiausia yra konkreči žala, kurią reikia atlyginti.

vėliau sužinojo, jog ginčijamas kriterijus buvo tariamai diskriminuojamai taikomas, negali pakeisti ieškinio dėl žalos atlyginimo senaties termino skaičiavimo pradžios. Iš tiesų senaties termino paskirtis yra suderinti asmens, kurio teisės pažeistos, interesų apsaugą ir teisinio saugumo principą. Todėl senaties termino trukmė buvo nustatyta, be kita ko, atsižvelgiant į laiką, kurio reikia šaliai, kurios teisės buvo tariamai pažeistos, kad ji galėtų surinkti informaciją galimam ieškiniui pareikšti ir patikrinti aplinkybes, kuriomis galima grįsti šį ieškinį. Faktų žinojimas nėra viena iš sąlygų, kuri turi būti įvykdyta tam, kad prasidėtų senaties termino eiga.

Kadangi vykstant konkursui pirkti paslaugas, susijusias su Direktyva 80/778 dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės, jo dalyvis apie Komisijos pagrindinį jo pasiūlymo atmetimo motyvą, t. y. vandens valymo įrenginių projektavimo patirties trūkumą, sužinojo ir šį motyvą visą laiką ginčijo teigdamas, kad šis kriterijus nebuvo nurodytas skelbime apie konkursą, ta aplinkybė, kad jis tik

Taip pat aplinkybė, kad šis konkurso dalyvis tariamai sužinojo naują jo ieškinį

pagrindžiantį faktą jau po to, kai Komisija motyvuotai atmetė jo pasiūlymą, nors jis iš pat pradžių ginčijo pagrindinį šio atmetimo, kuris ir yra žalą sukėlusį įvykis minėto statuto 46 straipsnio prasme, motyvą, nėra pagrindas senaties termino eigą pradėti skaičiuoti nuo šios informacijos sužinojimo dienos. Šią išvadą pagrindžia ir tai, kad tuomet kai, anot šio konkurso dalyvio, jis gavo vieno iš kitų konkurso dalyvių, kuris buvo pasirinktas pasibaigus atrankos etapui, pasiūlymą, ir net tą dieną, kai, jo teigimu, jis surinko pakankamai įrodymų ieškiniai dėl žalos atlyginimo pareikšti, t. y. kai ombudsmenas priėmė Komisiją kritikuojantį sprendimą, senaties terminas dar buvo nepraėjęs.

no eigą sustabdžiusio veiksmo atsiradimo, ir nedaro įtakos vėliau atsiradusioms teisėms, ši išimtinė taisyklė taikoma tik tuomet, kai įrodoma, kad žala buvo ir toliau daroma kiekvieną dieną po ją sukėlusio veiksmo. Taip nėra tuo atveju, kai žala, jei ją laikysime tikra, atsirado konkurso dalyvio pateikto pasiūlymo atmetimo momentu, nors jos dydis paaikškėjo tik vėliau.

(žr. 39, 55–61, 67 punktus)

Iš to darytina išvada, kad kitaip nei tuo atveju, kai ieškovas negali pareikšti ieškinio per protingą terminą dėl to, kad jis per vėlai sužino apie žalą sukėlusį įvykį, nėra pagrindo nustatyti, kad ieškinio senaties terminas sueina vėliau už įprastą datą.

2. Tam, kad galima būtų taikyti Bendrijos deliktinę atsakomybę, reikia, kad būtų įvykdytos visos šios sąlygos: Bendrijos institucijai priskiriamo elgesio neteisėtumas, padarytos žalos tikrumas ir konkretumas bei priežastinis ryšys tarp institucijos elgesio ir patirtos žalos. Jei bent viena iš šių sąlygų neįvykdoma, visas ieškinys turi būti atmestas nenagrinėjant kitų šios atsakomybės atsiradimo sąlygų.

Be to, nors senaties terminas taikomas tik veiksams, įvykusiems anksčiau kaip prieš penkerius metus iki senaties termi-

Prarastą galimybę sudaryti kitą pirkimo sutartį galima laikyti tikra ir konkrečia

žala tik tuomet, jei, nesant tariamai neteisėto Komisijos elgesio, nekiltų jokių abejonių, jog su ieškove būtų buvusi sudaryta pirmoji sutartis.

(žr. 75, 77 punktus)

3. Dėl žalos, tariamai atsiradusios renkant tam tikrus įrodymus, primintina, kad su teisiniu procesu susijusios šalių išlaidos nelaikomos žala, nepatenkanti į bylinėjimosi išlaidas. Be to, net jei paprastai prieš teisminį ginčo nagrinėjimo etapą atliekamas didelis teisinis darbas, primintina, kad „procesu“ Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 91 straipsnio prasme laikomas tik procesas Pirmosios instancijos teisme, bet ne ikiteisminė stadija. Todėl, jei tokios išlaidos būtų pripažintos žalos atlyginimu pareiškus atitinkamą ieškinį, tai prieštarautų principui, pagal kurį iki teismo proceso patirtos išlaidos yra neatlyginamos.

(žr. 79 punktą)

4. Ombudsmeno institucija Sutartyje yra numatyta kaip alternatyva Bendrijos teismams Europos Sąjungos piliečiams ginant savo teises. Šiam alternatyviam ir neteisminiam būdai keliami specifiniai reikalavimai, o jo tikslas nebūtinai visuomet yra toks pats kaip kreipimosi į teismą tikslas. Be to, kaip numatoma EB 195 straipsnio 1 dalyje ir Sprendimo 94/262 dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų 2 straipsnio 6 ir 7 dalyse, šių dviejų būdų negalima naudoti tuo pat metu. Nors ombudsmenui pateikti skundai nesustabdo senaties termino kreiptis į Bendrijos teismą eigos, ombudsmenas privalo sustabdyti savo tyrimą ir paskelbti, kad skundas yra nepriimtinas, jei pilietis tuo pat metu ir dėl tų pačių faktų paduoda ieškinį Bendrijos teismui. Todėl pilietis turi apsispręsti, kuris iš šių būdų geriau atitinka jo interesus.

(žr. 83, 84 punktus)